

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขัน
ของธุรกิจผลิตภัณฑอาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง

**Environmental Factors Affecting the Competitiveness
of the Processed Fruit and Vegetable Industry in the Lower Central Region of Thailand**

อรอนพ เรืองกัลปวงศ์* สราวรรณ เรืองกัลปวงศ์ และ วรนาถ ศรีพงษ์

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑอาหารแปรรูปผักและผลไม้ 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑอาหารแปรรูปผักและผลไม้จำแนกตามข้อมูลทั่วไป และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑอาหารแปรรูปผักและผลไม้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้ประกอบการผลิตภัณฑอาหารแปรรูปผักและผลไม้ที่มีเงินทุนไม่เกิน 50 ล้านบาทในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง 1 และ 2 จำนวน 236 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑอาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับตามวิธีการของครอนบาค เท่ากับ .919 แยกเป็นรายด้านพบว่าปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .904 และความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑอาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .851 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, One-way ANOVA ทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้ Scheffé's test และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการในธุรกิจผลิตภัณฑอาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเงินทุนน้อยกว่า 1,000,000 บาท ระยะเวลาการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 8 - 14 ปี และจำนวนแรงงานอยู่ระหว่าง 5 - 10 คน ผู้ประกอบการในธุรกิจผลิตภัณฑอาหารแปรรูปผักและผลไม้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกประเด็น อันดับแรก คือ ด้านปัจจัยการผลิต รองลงมา คือ ด้านอุตสาหกรรมสนับสนุน และด้านอุปสงค์ ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑอาหารแปรรูปผักและผลไม้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกประเด็น อันดับแรก คือ ด้านกลยุทธ์ทางการตลาด รองลงมา คือ ด้านคุณภาพและความปลอดภัยของอาหาร และด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี ผู้ประกอบการในธุรกิจผลิตภัณฑอาหารแปรรูปผักและผลไม้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีข้อมูลทั่วไปด้านระยะเวลาการดำเนินงานต่างกัน

* ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
email: aruang@hotmail.com

มีความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑอาหารแปรรูปผักและผลไม้ไม่แตกต่างกัน ส่วนเงินทุนและจำนวนแรงงานต่างก็มีความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑอาหารแปรรูปผักและผลไม้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑอาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง ได้แก่ ด้านอุปสงค์ เงินทุน และด้านบริบทการแข่งขันและกลยุทธ์ทางธุรกิจ มีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจร้อยละ 32.4

สมการในรูปคะแนนดิบ คือ ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑอาหารแปรรูปผักและผลไม้

$$= 1.969 + 0.348 (\text{ด้านอุปสงค์}) + 0.076 (\text{เงินทุน}) + 0.116 (\text{ด้านบริบทการแข่งขันและกลยุทธ์ทางธุรกิจ})$$

คำสำคัญ: ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ความสามารถในการแข่งขัน ธุรกิจผลิตภัณฑอาหารแปรรูปผักและผลไม้

Abstract

The research aimed 1) to study the competitiveness of the processed fruit and vegetable industry in the lower central region of Thailand; 2) to compare the competitiveness in the industry sorted by general data and environmental factors; and 3) to study environmental factors affecting competitiveness in the industry. The samples of this research were 236 entrepreneurs whose products comprised of processed fruits and vegetables in the lower central region of Thailand with their capital worth not exceeding 50 million baht. The research instrument was a questionnaire with a Cronbach's alpha reliability of .919. Data were analyzed by descriptive statistics (percentage, arithmetic mean, standard deviation), t-test, one-way ANOVA, stepwise, regression analysis and Scheffe's method of pair-wise comparison.

The research findings were as follows.

1. Most entrepreneurs in this study had capital worth less than 1,000,000 baht. The majority of them had been operating their business for 5 - 14 years. Most of them hired five to ten workers.
2. The environmental factors of the entrepreneurs in general were at a high level. When considering each factor, all of them were at a high level, beginning with production, followed by supporting industries and supply respectively.
3. The competitiveness of the entrepreneurs in business was generally at a high level. When considering each aspect, all of them were at a high level, beginning with marketing strategy, followed by food quality and safety and technology-innovation respectively.
4. The entrepreneurs who differed in length of business operation were insignificantly different in competitiveness. However, those who were different in size of capital and workers were significantly different in competitiveness ($p = .001$).
5. The environmental factors affecting competitiveness in business were demand, capital, the context

of competition and business strategy. The predicting power was 32.4 percent. The raw data equation for competitiveness in the processed fruit and vegetable industry = $1.969 + 0.348 (\text{demand}) + 0.076 (\text{capital}) + 0.116 (\text{competitiveness context and business strategy})$

Keywords: Environmental factors, Competitiveness, Processed fruit and vegetable business

บทนำ

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศผู้นำในการผลิตอาหาร และเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ที่สุดของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีโรงงานแปรรูปอาหารกว่า 10,000 ราย ในจำนวนนี้เป็นผู้ผลิตขนาดเล็กกว่า 85% สำหรับวัตถุดิบที่ใช้ในการแปรรูปอาหารส่วนใหญ่จะเป็นวัตถุดิบในประเทศที่มีราคาถูก มีผลผลิตปริมาณมาก และจะมีการแปรรูปขั้นต้น ไม่ใช่เทคโนโลยีระดับสูง อุตสาหกรรมอาหารแปรรูปของไทยเป็นอุตสาหกรรมที่มีชื่อเสียงและมีศักยภาพในการผลิตเพื่อการส่งออก ทั้งนี้ อุตสาหกรรมอาหารแปรรูปของไทยได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องกว่า 30 ปี ซึ่งอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปนอกจากจะนำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศเป็นจำนวนมากในแต่ละปี ยังเป็นอุตสาหกรรมที่เน้นการใช้แรงงาน จึงทำให้เป็นการส่งเสริมให้เกิดการจ้างงานและเป็นอุตสาหกรรมที่ช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าขั้นปฐม ปัจจุบันประเทศไทยเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกอาหารแปรรูปที่สำคัญประเทศหนึ่งของโลก เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการผลิตเพื่อการส่งออกและผู้ประกอบการไทยมีความพร้อมทางด้านวัตถุดิบ (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2553)

ปัจจุบันอุตสาหกรรมอาหารถือว่ามีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะพฤติกรรมผู้บริโภค ซึ่งจากความต้องการที่เพิ่มขึ้นในสังคมโลกส่งผลต่อการบริโภคของมนุษย์ และการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้บริโภคนี้เองทำให้ผู้แปรรูปอาหารหันมาลงทุนผลิตสินค้าพร้อมรับประทานและอาหารแช่แข็งเพิ่มมากขึ้น (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2553) ดังนั้นอุตสาหกรรมอาหารจึงมีการเติบโตและสร้างตลาดใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลาภายใต้ยุทธศาสตร์หลัก คือ สร้างนวัตกรรมและนำเทคโนโลยีมาเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการผลิต ส่งเสริมและพัฒนาด้านคุณภาพและความปลอดภัยของอาหารแปรรูปไทย และพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปของไทย (สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ, 2553)

สำหรับอุตสาหกรรมอาหารในส่วนของพื้นที่ภาคกลางนั้น สุมาลี เดชานุรักษ์นุกูล (2551) ในฐานะผู้อำนวยการสำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคกลาง ได้กล่าวถึงบทบาทการพัฒนาภาคกลางจะเป็นฐานอุตสาหกรรมหลักและแหล่งผลิตอาหาร (Ready to Cook Ready to Eat) ของประเทศที่เติบโตอย่างมีคุณภาพและมีความยั่งยืน เป็นศูนย์กลางการค้า การขนส่งและสื่อสารเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน เป็นฐานการเรียนรู้และวิจัยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยบทบาทการพัฒนาในกลุ่มที่ 1 ได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 คือ จังหวัดนครปฐม ราชบุรี สุพรรณบุรี กาญจนบุรี เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป ศูนย์การค้า การขนส่งและสื่อสารเชื่อมโยงสหภาพพม่า อุตสาหกรรมสำคัญของกลุ่มคือ อาหาร เครื่องดื่ม และสิ่งทอ การพัฒนาในกลุ่มที่ 2 ได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 คือ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป เป็นแหล่งอุตสาหกรรมประมงครบวงจร แหล่งอุตสาหกรรมเหล็ก เป็นฐานการเรียนรู้และวิจัย กลุ่มนี้เป็นเขตเศรษฐกิจที่มีศักยภาพสูง ด้านท่องเที่ยว อุตสาหกรรม

และเกษตรกรรม มีอุตสาหกรรมที่สำคัญต่อภาคกลาง คือ ผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องดื่ม นอกจากนี้คณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการจัดทำและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนากาในห่วงโซ่มูลค่า แผนพัฒนา ฉบับที่ 10 (2551) เสนอสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมีข้อเสนอแนะต่อสาขานำและบทบาทการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดในภาคกลาง สรุปได้ว่า ภาคกลางตอนล่าง 1 สาขานำทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มฯ บทบาทหลักของการพัฒนา คือ การเป็นฐานการเกษตรที่มูลค่าเพิ่มสูง เช่น ผัก ผลไม้ ภาคกลางตอนล่าง 2 สาขานำทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มโดยเฉพาะการแปรรูปผักและผลไม้ บทบาทหลักของการพัฒนา คือ การเป็นฐานเกษตรกรรม การประมง การเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มภาครัฐได้ให้ความสำคัญและกำหนดยุทธศาสตร์แนวทางการดำเนินการภายใต้แผนแม่บทอุตสาหกรรมอาหาร พ.ศ. 2553 - 2557 ให้พื้นที่บริเวณภาคกลางตอนล่างมีบทบาทในการเป็นฐานอุตสาหกรรมหลักและแหล่งผลิตอาหาร เป็นพื้นที่ที่เป็นศูนย์กลางที่ตั้งของอุตสาหกรรมที่สำคัญของประเทศ ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้คณะผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง โดยผลการศึกษาที่ได้สามารถนำมาใช้ในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปผักและผลไม้ รวมถึงการสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้จำแนกตามข้อมูลทั่วไป และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม
3. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง

วิธีการศึกษา

1. ตัวแปรที่ศึกษา

- 1.1 ตัวแปรอิสระ คือ 1) ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เงินทุน ระยะเวลาการดำเนินงาน และจำนวนแรงงาน
- 2) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย ด้านปัจจัยการผลิต ด้านบริบทการแข่งขันและกลยุทธ์ทางธุรกิจ ด้านอุปสงค์ ด้านอุตสาหกรรมสนับสนุน และด้านนโยบายรัฐบาล

- 1.2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ คือ ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านคุณภาพและความปลอดภัยของอาหาร และด้านกลยุทธ์ทางการตลาด

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง 1 และกลุ่มภาคกลางตอนล่าง 2 ที่มีเงินทุนไม่เกิน 50 ล้านบาท(จำแนกตามกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากา สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550) รวมจำนวน 572 ราย (กรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2553)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นผู้ประกอบการผลิตภัณฑอาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง 1 และกลุ่มภาคกลางตอนล่าง 2 ที่มีเงินทุนไม่เกิน 50 ล้านบาทจำนวน 236 รายดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamané (Yamané, 1967) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 วิธีสุ่มตัวอย่างเป็นแบบสองขั้นตอน (Two-stage sampling) โดยขั้นที่ 1 ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling) เขตละ 2 จังหวัด รวมเป็น 4 จังหวัด ในแต่ละเขตใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เลือกจังหวัดที่มีสถานประกอบการครบทุกประเภทอุตสาหกรรม ขั้นที่ 2 ใช้การสุ่มแบบโควตา (Quota sampling) และสุ่มตัวอย่างตามสะดวก โดยกำหนดสัดส่วนจำแนกตามอุตสาหกรรม 4 ประเภทในแต่ละจังหวัดจาก 4 จังหวัดที่สุ่มได้ในขั้นที่ 1 ทั้งนี้จำแนกกลุ่มตัวอย่างในแต่ละจังหวัด คือ กาญจนบุรี 122 คน นครปฐม 39 คน สมุทรสาคร 52 คน และประจวบคีรีขันธ์ 23 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เงินทุน ระยะเวลาการดำเนินงาน และจำนวนแรงงาน

ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย ด้านปัจจัยการผลิต ด้านบริหารการแข่งขันและกลยุทธ์ทางธุรกิจ ด้านอุปสงค์ ด้านอุตสาหกรรมสนับสนุน และด้านนโยบายรัฐบาล

ตอนที่ 3 ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑอาหารแปรรูปผักและผลไม้ใน คือ ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านคุณภาพและความปลอดภัยของอาหาร และด้านกลยุทธ์ทางการตลาด

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามกับผู้ประกอบการและรับแบบสอบถามกลับคืนครบถ้วนจำนวน 236 ชุด

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, One-way ANOVA ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้ Scheffé's test และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการในธุรกิจผลิตภัณฑอาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเงินทุนน้อยกว่า 1,000,000 บาท ร้อยละ 36.02 ระยะเวลาการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 8 - 14 ปี ร้อยละ 32.20 และจำนวนแรงงานอยู่ระหว่าง 5 - 10 คน ร้อยละ 50.42

2. ผู้ประกอบการในธุรกิจผลิตภัณฑอาหารแปรรูปผักและผลไม้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกประเด็น อันดับแรก คือ ด้านปัจจัยการผลิต รองลงมา คือ ด้านอุตสาหกรรมสนับสนุน และด้านอุปสงค์

3. ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑอาหารแปรรูปผักและผลไม้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกประเด็น อันดับแรก คือ ด้านกลยุทธ์ทางการตลาด รองลงมา คือ

ด้านคุณภาพและความปลอดภัยของอาหาร และด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี

4. ผู้ประกอบการในธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีข้อมูลทั่วไปด้านระยะเวลาการดำเนินงานต่างกัน มีความสามารถในการแข่งขันธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ไม่แตกต่างกัน ส่วนเงินทุน และจำนวนแรงงานต่างกันมีความสามารถในการแข่งขันธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

5. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง ได้แก่ ด้านอุปสงค์ เงินทุน และด้านบริบทการแข่งขันและกลยุทธ์ทางธุรกิจ มีความเชื่อมั่นในการพยากรณ์ร้อยละ 32.4

สมการในรูปคะแนนดิบ คือ ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้

$$= 1.969 + 0.348 (\text{ด้านอุปสงค์}) + 0.076 (\text{เงินทุน}) + 0.116 (\text{ด้านบริบทการแข่งขันและกลยุทธ์ทางธุรกิจ})$$

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยมาสรุปได้ดังนี้

1. ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มภาคกลางตอนล่างในภาพรวม มีความสามารถในการแข่งขันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.94) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า อันดับแรก คือ กลยุทธ์ทางการตลาด รองลงมา คือ ด้านคุณภาพ และความปลอดภัยของอาหาร ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทอุตสาหกรรมอาหาร พ.ศ. 2553 - 2557 (สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ, 2553) ตามกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารในระดับกลุ่มสินค้า คือ กลุ่มอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป ซึ่งมี 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างนวัตกรรม นำเทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการผลิต ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมพัฒนาคุณภาพ และความปลอดภัยของอาหารแปรรูปของไทย ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปของไทย ทั้งนี้กลยุทธ์ทางการตลาดจะช่วยให้ผู้ประกอบการมีความได้เปรียบในการแข่งขันโดยเป็นการนำเสนอคุณค่าที่เหนือกว่าแก่ลูกค้าด้วยต้นทุนที่ต่ำกว่า ซึ่งลักษณะเด่นที่เหนือกว่าคู่แข่งนั้น ในทัศนะของวิฑูรย์ สิมะโชติ (2545) ถือว่าเป็นความสามารถในการแข่งขันซึ่งมีด้วยกัน 3 ลักษณะที่สำคัญ คือ ความสามารถในการสร้างความแตกต่าง ความสามารถในการเป็นผู้นำด้านต้นทุนต่ำ และความรวดเร็วในการตอบสนองความต้องการของลูกค้า และสอดคล้องกับ วุฒิชัย สุนทรสมัย (2546) ที่ให้ทัศนะเกี่ยวกับกลยุทธ์การตลาดว่า สามารถสร้างศักยภาพทางการแข่งขันแก่กิจการได้ โดยผ่านการให้บริการที่แตกต่างและเหนือคู่แข่ง และเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพทางเครือข่ายความเร็ว และการเข้าถึงการตลาด และยังสอดคล้องกับ สทอลล์ (Stalk, 1992) ที่ได้ให้ทัศนะว่า การแข่งขันเพื่อสร้างความสามารถเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่หยุดนิ่งของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ จำเป็นต้องนำเอากลยุทธ์เข้ามามีส่วนช่วยในการปรับตัวอย่างมาก

ในประเด็นของคุณภาพ และความปลอดภัยของอาหารจะพบว่า ผู้ประกอบการได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาสินค้าให้ได้มาตรฐาน ความปลอดภัยของอาหาร ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันผู้บริโภคมีความรู้และให้ความสำคัญกับสุขภาพ

มากขึ้น อีกทั้งยังมีความพึงพิถันในการเลือกบริโภค ดังนั้นมาตรฐานและความปลอดภัยในการบริโภคจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่ทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์นั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของเฮิร์สต์ (Hurst, 2005) ได้กล่าวถึงอนาคตและความเชื่อมั่นในอาหารแปรรูปว่า อาหารแปรรูปในอนาคตมีเงื่อนไขพื้นฐานที่สำคัญ 2 ประการคือ ความต้องการของผู้บริโภคในเรื่องความสะดวกสบายในการรับประทาน และความเชื่อมั่นของผู้บริโภคในกระบวนการผลิต การขายปลีก และการรับประกันความปลอดภัยของอาหาร อีกทั้งยังสอดคล้องกับแผนแม่บทอุตสาหกรรมอาหาร พ.ศ. 2553 - 2557 (สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ, 2553) ยุทธศาสตร์ที่ 2 ของยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารในระดับกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปหัวข้อการส่งเสริม พัฒนาคุณภาพ และความปลอดภัยของอาหารแปรรูปของไทย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของภาณุ บุรณจารุกร, สิทธิเดช ครุฑสี และจักรทอง ทองजू (2552) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการจัดการคุณภาพและความปลอดภัยในอาหาร กรณีศึกษาในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารขนาดเล็กในเขตภาคเหนือตอนล่าง ผลการศึกษาพบว่าสิ่งสำคัญที่ผู้บริโภคคาดหวังที่จะได้รับจากสินค้าอาหาร นอกเหนือจากเรื่องคุณภาพ ก็คือความปลอดภัยในการบริโภค ดังนั้นต้องสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคได้ว่า สินค้าอาหารดังกล่าวได้คุณภาพมาตรฐานที่ดีและมีความปลอดภัยในการบริโภค

ส่วนประเด็นด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีนั้น นวัตกรรมทำให้มีการพัฒนาสินค้า รูปแบบ และวิธีการดำเนินงานใหม่ๆ อยู่เสมอ เพื่อให้ก้าวทันกับความต้องการของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป ปัจจุบันรัฐบาลมีการกระตุ้นให้ภาคเอกชนลงทุนด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีมากขึ้น สอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2552 - 2554 ของรัฐบาลที่ได้กำหนดนโยบายปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและกลยุทธ์/วิธีการบางรายการด้านเกษตร อุตสาหกรรม การตลาด การค้า และการลงทุน คือ การร่วมมือกับภาคเอกชนในการปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานสินค้าให้ทัดเทียมและล้ำหน้าในระดับสากล โดยส่งเสริมและผลักดันการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน และตอบสนองความต้องการของตลาด อีกทั้งยังสนับสนุนให้มีกลไกกระตุ้นภาคเอกชนลงทุนทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีมากขึ้น (แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2552 - 2554, 2552) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการสำหรับอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2553) คือ ยกระดับขีดความสามารถทางเทคโนโลยี โดยมีการปรับเปลี่ยนเครื่องจักรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและขีดความสามารถในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ มีการนำเข้าเครื่องจักรบางชนิดมาใช้ในกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มผลิตภาพและคุณภาพผลิตภัณฑ์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของนราธร ปานดี (2548) โดยทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการประสบความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภาคการผลิต: กรณีศึกษา อุตสาหกรรมอาหาร ผลการศึกษาพบว่า แนวทางในการปฏิบัติงานที่มีผลต่อการประสบความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภาคการผลิตในส่วนของอุตสาหกรรมอาหารมีปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การคิดค้นและปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอย่างสม่ำเสมอ

2. การศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ จากสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการที่มีเงินทุน จำนวนแรงงานที่ต่างกันนั้นมีความสามารถในการแข่งขันแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากการมีเงินทุนมากทำให้ผู้ประกอบการมีเงินสดหมุนเวียนเพื่อลงทุนด้านนวัตกรรมและการวิจัยพัฒนาเพื่อคุณภาพและความปลอดภัยของอาหาร รวมทั้งการบริหารจัดการ การกำหนดกลยุทธ์ต่างๆ

ได้ดีกว่าผู้ประกอบการที่มีเงินทุนน้อย สอดคล้องกับแนวคิดของโรเจอร์ (Roger, 2004) ที่ว่าความแตกต่างของขนาดกิจการย่อมมีผลต่อการลงทุนด้านนวัตกรรมและการวิจัยพัฒนา โดยมีเหตุผลที่สนับสนุนแนวคิด คือ กิจการขนาดใหญ่มีเงินสดหมุนเวียนมากกว่า จึงมีเงินทุนเพื่อกิจกรรมนวัตกรรมมากกว่าและมีสินทรัพย์มากทำให้สามารถเป็นหลักค้ำประกันเงินกู้ได้มากกว่า สำหรับข้อมูลทั่วไปด้านจำนวนแรงงานที่ต่างกันนั้น ผลการวิจัยพบว่ามีความสามารถในการแข่งขันแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้ประกอบการที่มีจำนวนแรงงานมากและแรงงานมีทักษะ รวมถึงมีความชำนาญเฉพาะด้านก็จะทำให้สามารถผลิตสินค้าตามปริมาณที่ลูกค้าต้องการได้ อีกทั้งยังช่วยลดความสูญเสียที่เกิดขึ้นระหว่างการผลิตได้อีกด้วย สอดคล้องกับกรอบการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ยั่งยืน (สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2547) ในประเด็นการวิเคราะห์เศรษฐกิจจุลภาคตามแนวคิดของพอร์เตอร์เกี่ยวกับความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบจากทักษะ คือ ใช้ทักษะในการหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและปริมาณแรงงานที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก

3. การศึกษาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่างมี 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านอุปสงค์ เงินทุน บริบทการแข่งขัน และกลยุทธ์ทางธุรกิจ ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยด้านอุปสงค์หรือความต้องการของผู้บริโภคนั้นผู้บริโภคมีความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา และยังเป็นความต้องการที่หลากหลายโดยความต้องการที่หลากหลายของผู้บริโภคนี้จะเป็นแรงผลักดันให้ผู้ผลิตสินค้าพยายามแข่งขัน ปรับปรุงคุณภาพสินค้ารวมถึงคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ปรับปรุงคุณภาพของสินค้าให้ดียิ่งขึ้นตลอดเวลา นอกจากนี้ความต้องการและมาตรฐานที่สูงขึ้นของผู้บริโภคจะทำให้มีการคิดค้นพัฒนาสินค้าใหม่ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคซึ่งรวมไปถึงความต้องการที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอีกด้วย ทำให้ธุรกิจสามารถแข่งขันได้ สอดคล้องกับสอดคล้องกับทฤษฎี Diamond Model ที่เกี่ยวข้องกันในการสร้างความสามารถในการแข่งขันของพอร์เตอร์ (Porter, 2002) ด้านอุปสงค์หรือความต้องการโดยเฉพาะอย่างยิ่งความต้องการที่ซับซ้อนและมาตรฐานที่สูงขึ้นของผู้บริโภคจะเป็นแรงกระตุ้นที่ชักนำให้ผู้ผลิตสินค้าพยายามแข่งขันปรับปรุงคุณภาพสินค้าและบริการให้ดียิ่งขึ้นตลอดเวลา รวมทั้งเกิดการคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ขึ้นมาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผลิตภัณฑ์นั้นเป็นไปตามความต้องการของลูกค้าและสามารถแข่งขันได้ในที่สุดและยังสอดคล้องกับแนวคิดการเชื่อมโยงผลผลิตและการแข่งขัน (Dynamic Productivity and Competitiveness Linkages) ของเชอซูลู (Shurchuluu, 2002) คือ ความสามารถในการบริหารจัดการสินทรัพย์และกระบวนการ (Capability) ขององค์กร โดยสินทรัพย์ที่แข่งขันได้ ประกอบด้วย โครงสร้างพื้นฐาน การเงิน เทคโนโลยี และทรัพยากรมนุษย์ สมรรถนะของกระบวนการ ประกอบด้วย คุณภาพ ความรวดเร็ว การตอบสนองความต้องการเฉพาะและการบริการ โดยเมื่อมีการจัดการประสิทธิภาพสินทรัพย์และกระบวนการที่ดีแล้ว จะทำให้สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าในเรื่องคุณภาพ และการบริการที่เป็นเลิศได้ อีกทั้งยังช่วยให้ต้นทุนแรงงานต่อหน่วยต่ำลง ธุรกิจมีผลผลิตที่สูงขึ้นส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้นด้วยอันจะทำให้ธุรกิจสามารถดำรงไว้ซึ่งความได้เปรียบในการแข่งขัน

ส่วนปัจจัยด้านเงินทุนเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง เนื่องจากผู้ประกอบการที่มีเงินทุนมากจะทำให้กิจการมีสภาพคล่องและสามารถดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจได้ง่ายกว่าผู้ประกอบการที่มีเงินทุนน้อยและการที่ผู้ประกอบการมีเงินทุนจำนวนมากจะสามารถใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิต สามารถจ้างแรงงานที่มีทักษะสูงและยังสามารถสร้างนวัตกรรมตลอดห่วงโซ่การ

ผลิตทำให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพได้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค อีกทั้งยังมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำสอดคล้องกับแนวคิด การเชื่อมโยงผลผลิตและการแข่งขัน (Dynamic Productivity and Competitiveness Linkages) ของเชอชูลู (Shurchuluu, 2002) ซึ่งความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ประกอบด้วย สินทรัพย์ที่แข่งขันได้ คือ ทรัพยากรมนุษย์ การเงิน เทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐาน และสมรรถนะของกระบวนการอันประกอบด้วย คุณภาพ ความรวดเร็ว และนวัตกรรมจะนำไปสู่ความสามารถในการแข่งขันซึ่งจะส่งผลต่อความเจริญทางเศรษฐกิจในที่สุด อีกทั้งยังสอดคล้องกับกรอบแนวคิดความสามารถในการแข่งขันของประเทศของพอร์เตอร์ (สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2547) ในประเด็นปัจจัยที่กำหนดขีดความสามารถในการแข่งขันที่สำคัญ คือ ผลิตภาพหรือประสิทธิภาพการผลิตซึ่งวัดจากมูลค่าเพิ่มของสินค้าและบริการที่ผลิตได้เทียบกับปริมาณปัจจัยการผลิตอันประกอบด้วย ทรัพยากรมนุษย์ เงินทุน ทรัพยากรธรรมชาติ และอื่นๆ ที่ใช้ไปหนึ่งหน่วย ดังนั้นผลิตภาพของประเทศจึงขึ้นอยู่กับทั้งราคาของสินค้าและบริการที่จะขายได้และประสิทธิภาพในการใช้ปัจจัยการผลิต และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพีพร รุ่งสีทอง (2547) โดยทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการลงทุนด้านนวัตกรรมและผลการดำเนินงานทางเศรษฐกิจของกิจการในอุตสาหกรรมผักและผลไม้แปรรูปในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่านวัตกรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมด้านบรรจุภัณฑ์พบในกิจการขนาดกลางและขนาดใหญ่ ที่มีศักยภาพด้านเงินทุนทั้งนี้เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

สำหรับปัจจัยด้านบริบทการแข่งขันและกลยุทธ์ทางธุรกิจ ผู้ประกอบการแต่ละรายในอุตสาหกรรมมีการแข่งขันกันจึงต้องมีการปรับปรุงกระบวนการและพัฒนานวัตกรรมต่างๆ รวมทั้งต้องปรับกลยุทธ์ในการผลิตให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพได้ด้วยต้นทุนต่ำ เพื่อให้สามารถแข่งขันในตลาดได้ นอกจากนี้จากกระแสการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ การเปิดเสรี และการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีโดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ประกอบการทั้งหลายจึงมุ่งที่จะสร้างความสามารถในการแข่งขันเพื่อตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้าและความเพื่อความอยู่รอดของธุรกิจ สอดคล้องกับงานวิจัยของไพบูลย์ สิทธิบริบูรณ์ (2546) โดยทำการศึกษาเรื่องความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจสินค้าอุปโภค: กรณีศึกษา บริษัท คอลเกต-ปาล์มโอลีฟ (ประเทศไทย) จำกัด ผลการศึกษาพบว่า พนักงานระดับบริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับสูงว่า ปัจจัยทางด้านวิสัยทัศน์ กลยุทธ์การแข่งขัน การตลาด การผลิตและการบริการ เทคโนโลยีสารสนเทศ การตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้า การวิจัยและพัฒนาเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความสามารถในการแข่งขัน

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

- 1.1 ผู้ประกอบการควรมีการค้นหาคุณภาพและคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคมีความพึงพอใจสูงสุด
- 1.2 ผู้ประกอบการควรมีการผลิตตามความต้องการเพื่อสร้างคุณค่าให้กับผู้บริโภค
- 1.3 ภาครัฐควรกระตุ้นอุปสงค์หรือความต้องการสินค้าของผู้บริโภค รวมทั้งมีการสร้างกลุ่มลูกค้าเป้าหมายใหม่ๆ เพื่อเพิ่มช่องทางในการกระจายสินค้าแก่ผู้ประกอบการ อีกทั้งภาครัฐควรสนับสนุนให้ผู้ประกอบการสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ทำให้ผู้ประกอบการสามารถเติบโตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนในระยะยาว
- 1.4 ภาครัฐควรสนับสนุน และอำนวยความสะดวกด้านแหล่งเงินทุน พร้อมทั้งจัดหาแหล่งทุนที่มีต้นทุนต่ำ เพื่อให้ผู้ประกอบการมีต้นทุนในการผลิตและดำเนินการต่ำและสามารถแข่งขันได้

1.5 รัฐบาลควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนกับภาคเอกชน ภาคเอกชนและภาครัฐในการแลกเปลี่ยนความรู้และวางแผนกลยุทธ์เพื่อค้นหาโอกาสในการเพิ่มมูลค่าทางการผลิต รวมทั้งการพัฒนานวัตกรรม การสนับสนุนทางด้านเทคโนโลยี การค้นคว้าวิจัยเพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันได้ในระยะยาว

1.6 ภาครัฐควรสนับสนุนและส่งเสริมให้กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจผลิตภัณฑอาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง และสถาบันต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มีความร่วมมือ เกื้อหนุน เชื่อมโยงและเสริมกิจการซึ่งกันและกัน อย่างครบวงจร ตั้งแต่ธุรกิจต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ อุตสาหกรรมสนับสนุนต่างๆ รวมทั้งธุรกิจให้บริการ สมาคมการค้า สถาบันการศึกษาและฝึกอบรม สถาบันวิจัยและพัฒนา เพื่อสนับสนุนทางวิชาการและทางเทคนิคแก่ผู้ประกอบการตลอด หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันคือการเพิ่มผลิตภาพซึ่งนับเป็นปัจจัยหลักในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันที่ยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑอาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง

2.2 การพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจของผลิตภัณฑอาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง

2.3 กลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑอาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2552). *ยกเครื่อง 3 อุตสาหกรรมอาหารแปรรูปไทย*. สืบค้นเมื่อ 16 มิถุนายน 2553, สืบค้นจาก <http://library.dip.go.thmultim2newsN04672.pdf>

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2551). *โครงการจัดทำและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนากาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

นราธร ปานดี. (2548). *ปัจจัยที่มีผลต่อการประสบความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภาคการผลิต: กรณีศึกษาอุตสาหกรรมอาหาร*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2552 - 2554. (2552). สืบค้นเมื่อ 22 กรกฎาคม 2553, สืบค้นจาก <http://www.cms.sme.go.thfiles2552new-web-2009gov-plan-2552-2554.pdf>

สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2547). *การศึกษาการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย กรณีศึกษากลุ่มอุตสาหกรรม*. สืบค้นเมื่อ 28 กรกฎาคม 2553, สืบค้นจาก <http://www.nesdb.go.thDefault.aspxtabid=117>

สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). *สรุปกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากา*. สืบค้นเมื่อ 29 มิถุนายน 2553, สืบค้นจาก http://www.moj.go.thuploadmini110_downloaduploadfiles1012_6869.doc

สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2551). *กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากา*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

- สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ. (2553). *แผนแม่บทอุตสาหกรรมอาหาร พ.ศ. 2553 - 2557*. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.
- สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคกลาง (2552). *สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงตามกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคกลาง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- ไพบูลย์ สิทธิบริบูรณ์. (2546). *ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจสินค้าอุปโภค: กรณีศึกษา บริษัท คอลเกต-ปาล์ม โอเลฟ (ประเทศไทย) จำกัด*. สืบค้นเมื่อ 28 กรกฎาคม 2553, สืบค้นจาก http://tdc.thailis.or.thtdcbrowse.php?option=show&browse_type=title&titleid=118603&query=ความสามารถในการแข่งขัน&s_mode=any&d_field=&d_start=0000-00-00&d_end
- ภาณุ บุรณจารุกร, สิทธิเดช ครุฑสี และ จักรทอง ทองजू. (2552). *การจัดการคุณภาพและความปลอดภัยในอาหาร กรณีศึกษาในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารขนาดเล็กในเขตภาคเหนือตอนล่าง*. สืบค้นเมื่อ 19 กุมภาพันธ์ 2553, สืบค้นจาก <http://www.74.125.155.132/search?q=cache:RJm sayeyuiQJ:www.nubi.nu.ac.th/webie/download/IE%2520NETWORK/Phuget%2520IE%2520Network.ppt>
- รพีพร รุ่งสีทอง. (2547). *พฤติกรรมการลงทุนด้านนวัตกรรมและผลการดำเนินงานทางเศรษฐกิจของกิจการในอุตสาหกรรมผักและผลไม้แปรรูปในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิฑูรย์ สิมะโชติ. (2545, สิงหาคม 20-26). *ยอดคนคุณภาพ*. ผู้จัดการรายสัปดาห์, 768, 18.
- วุฒิชัย สุนทรสมัย. (2546). *หน่วย 13 การจัดการตลาด*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. (2553). *แผนแม่บทอุตสาหกรรมอาหาร พ.ศ. 2553 - 2557*. สืบค้นเมื่อ 26 มิถุนายน 2553, สืบค้นจาก <http://www.eppo.go.th/admin/cab/cab-2553-01-12.html#8>
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2553). *ภาพรวมอุตสาหกรรมอาหารของไทย*. สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2553, สืบค้นเมื่อ http://cms.sme.go.th/cms/c/portal/layout?p_1_id=25.667
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2553). *ภาวะอุตสาหกรรมธุรกิจแปรรูปอาหารไทย*. สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2553, สืบค้นจาก http://cms.sme.go.th/cms/c/portal/layout?p_1_id=25.667
- สุมาลี เตชานุรักษ์นุกูล. (2553). *การติดตามประเมินผลภาคและประเด็นการพัฒนาภาคกลางในระยะแผนฯ 11*. สืบค้นเมื่อ 22 กรกฎาคม 2553, สืบค้นจาก http://region.nesdb.go.th/CESOREsearch_cen traldata_1040130710.pdf
- Stalk, G. & Shulman, L. (1992). *Competing on Capabilities: The New Rules of Corporate Strategy*. Harvard Business Review Article HSB Number: 92209 Publication.

ผู้เขียน

ผศ.อรอนพ เรืองกัลป์ปางค์

อาจารย์ประจำหลักสูตรการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

email: aruang@hotmail.com

ผศ.สรารวรรณ เรืองกัลปวงศ์

อาจารย์ประจำหลักสูตรการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

email: saruang@hotmail.com

นายวรนาถ ศรีพงษ์

อาจารย์ประจำหลักสูตรบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

email: vsripong@gmail.com